

Стаття 1289. Згода особи на призначення її виконавцем заповіту

- 1. Особа може бути призначена виконавцем заповіту лише за її згодою.**

- 2. Згода особи бути виконавцем заповіту може бути виражена на тексті самого заповіту або додана до нього.**

- 3. Особа може подати до нотаріуса за місцем відкриття спадщини заяву про згоду бути виконавцем заповіту після відкриття спадщини.**

Коментар:

1. Функції виконавця заповіту здійснюються останнім лише за його згодою. Така згода є обов'язковою незалежно від того, якій особі доручається виконання заповідальних розпоряджень - спадкоємцеві або сторонній особі. Погодження на виконання заповіту вимагається також незалежно від підстави призначення виконавцем заповіту (ст. ст. 1286 - 1288 ЦК).

Якщо виконавець заповіту спеціально не призначений, а реалізація заповідальних розпоряджень здійснюється самими спадкоємцями, їхньої згоди на виконання заповіту не потрібно.

Варто підкреслити, що згода виконавця, надана до відкриття спадщини, не спростовує можливості спадкодавця в тексті заповіту змінити особу виконавця або скасувати розпорядження про виконання заповіту в цілому. Спадкоємці або нотаріус, які призначили виконавця після відкриття спадщини, теж не пов'язані згодою останнього, і мають право усувати його від виконання, якщо він не спроможний виконати заповідальні розпорядження. В свою чергу згідно ч. 1 ст. 1295 ЦК виконавець заповіту, незалежно від того, ким його було призначено, має право відмовитись від здійснення своїх повноважень.

2. Як свідчить аналіз норм Інструкції про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України форма згоди виконавця не залежить від того, ким було доручено виконання заповіту і коли - до або після відкриття спадщини - вона надається. Згода повинна бути викладена письмово у формі відповідного напису безпосередньо у тексті заповіту або у вигляді заяви виконавця, доданої до заповіту (абзац перший п. 200, абзац другий п. 201 Інструкції).

3. Якщо у проміжку між моментами відкриття спадщини і прийняття її спадкоємцями виконавець заповіту відсутній, а вчинення дій щодо виконання заповіту є необхідним для забезпечення інтересів спадкоємців, будь-яка особа як з числа спадкоємців, так і стороння вправі звернутися до нотаріуса за місцем відкриття спадщини із письмовою заявою про згоду бути виконавцем заповіту. Нотаріус задовольняє цю заяву за наявності підстав, зазначених у ст. 1288 ЦК.